

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Ottende Afdeling)

26. september 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – angivelse af priser på varer – direktiv 98/6/EF – artikel 6a – annoncer om prisnedsættelser – betingelser – udtrykket »tidligere pris« – forpligtelse til at fastlægge den annoncerede pris med udgangspunkt i den tidligere pris«

I sag C-330/23,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Landgericht Düsseldorf (den regionale ret i første instans i Düsseldorf, Tyskland) ved afgørelse af 19. maj 2023, indgået til Domstolen den 25. maj 2023, i sagen

Verbraucherzentrale Baden-Württemberg eV

mod

Aldi Süd Dienstleistungs SE & Co. OHG,

har

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, N. Piçarra (refererende dommer), og dommerne N. Jääskinen og M. Gavalec,

generaladvokat: L. Medina

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Aldi Süd Dienstleistungs SE & Co. OHG ved Rechtsanwälte C. Fürsen og A. Starcke,
- den tjekkiske regering ved S. Šindelková, M. Smolek og J. Vlácil, som befuldmægtigede,
- den ungarske regering ved M.Z. Fehér og K. Szijjártó, som befuldmægtigede,
- den nederlandske regering ved M.K. Bulterman og H.S. Gijzen, som befuldmægtigede,

* Processprog: tysk.

- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
- den finske regering ved H. Leppo, som befuldmægtiget,
- Den norske regering ved F. Bergsjø og P.A. Tønnessen, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved B.-R. Killmann, P. Ondrůšek og N. Ruiz García, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 6a, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF af 16. februar 1998 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med angivelse af priser på forbrugsvarer (EFT 1998, L 80, s. 27), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019 (EUT 2019, L 328, s. 7) (herefter »direktiv 98/6«).
- 2 Denne anmodning er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem Verbraucherzentrale Baden-Württemberg eV (forbrugerorganisation i delstaten Baden-Württemberg, herefter »forbrugerorganisationen«) og Aldi Süd Dienstleistungs SE & Co. OHG (herefter »Aldi«) vedrørende angivelserne af prisnedsættelse i reklamer for salg af fødevarer.

Retsforskrifter

Direktiv 98/6

- 3 1., 2., 6. og 12. betragtning til direktiv 98/6 har følgende ordlyd:
 - »(1) Et gennemskueligt marked og korrekte oplysninger gavner forbrugerbeskyttelsen og den sunde konkurrence mellem virksomheder og produkter.
 - (2) [D]et er vigtigt at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau; Fællesskabet bør bidrage hertil gennem en særlig aktion, der støtter og supplerer medlemsstaternes politik vedrørende præcis, gennemskuelig og utvetydig forbrugeroplysning om priserne på forbrugsvarer.
- [...]
- (6) [P]ligten til at angive salgsprisen og prisen pr. måleenhed bidrager i betydelig grad til at forbedre forbrugeroplysningen, da dette er den enkleste metode til at give forbrugerne de bedste muligheder for at vurdere og sammenligne varernes pris og således foretage et informeret valg baseret på enkle sammenligninger.

[...]

(12) [V]ed hjælp af et regelsæt på fællesskabsplan er det muligt at sikre en ensartet og gennemskuelig information til gavn for samtlige forbrugere i det indre marked [...]«

4 Dette direktivs artikel 1 bestemmer:

»Formålet med dette direktiv er at fastsætte krav om angivelse af salgsprisen og prisen pr. måleenhed for varer, som udbydes af forhandlere til forbrugere, for at forbedre forbrugeroplysningen og lette en prissammenligning.«

5 I henhold til nævnte direktivs artikel 4, stk. 1, skal salgsprisen angives på en sådan måde, at den ikke kan misforstås, er umiddelbart synlig og let læselig.

6 Samme direktivs artikel 6a, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Enhver meddelelse om prisnedsættelse skal angive den pris, som den erhvervsdrivende tidligere har anvendt i en bestemt periode forud for prisnedsættelsen.

2. Den tidligere pris er den laveste pris, som den erhvervsdrivende har anvendt i løbet af en periode, der ikke er kortere end 30 dage, før prisnedsættelsen.

[...]«

7 Denne artikel 6a blev indsat i direktiv 98/6 ved direktiv 2019/2161, hvis første betragtning har følgende ordlyd:

»I henhold til artikel 169, stk. 1, [TEUF] og artikel 169, stk. 2, litra a), [TEUF] skal Unionen bidrage til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ved foranstaltninger, som vedtages i henhold til artikel 114 [...] TEUF. I henhold til artikel 38 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder [...] skal der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionens politikker.«

Direktiv 2005/29/EF

8 Artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis) (EUT 2005, L 149, s. 22) med overskriften »Anvendelsesområde« bestemmer følgende i stk. 1 og 4:

»1. Dette direktiv gælder for virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne, som fastlagt i artikel 5, før, under og efter en handelstransaktion i forbindelse med et produkt.

[...]

4. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem dette direktivs bestemmelser og andre fællesskabsbestemmelser om særlige aspekter af urimelig handelspraksis, vil sidstnævnte gælde for de pågældende særlige aspekter.«

2021-retningslinjerne

- 9 Afsnit 2 i Kommissionens meddelelse med overskriften »Vejledning til fortolkning og anvendelse af artikel 6a i [direktiv 98/6]« (EUT 2021, C 526, s. 130, herefter »2021-retningslinjerne«) vedrører »[a]ngivelse af den »tidligere« pris«. Dette afsnits punkt 2.1 ned overskriften »Generelle regler« har følgende ordlyd:

»[...]

Bortset fra de varer, der er omfattet af de reguleringsmæssige valgmuligheder, som er omhandlet i artikel 6a, stk. 3-5, [i direktiv 98/6,] må medlemsstaterne ikke fastsætte en kortere frist end 30 dage for fastsættelse af den »tidligere« pris. Formålet med denne referenceperiode på mindst 30 dage er at forhindre erhvervsdrivende i at manipulere med priser og frembyde falske prisnedsættelser ved f.eks. at hæve prisen i en kort periode for efterfølgende at sænke den for derved at præsentere den som en (betydelig) prisnedsættelse, der vildleder forbrugerne. Perioden på 30 dage for fastsættelse af den »tidligere« pris, der refereres til, sikrer således, at referenceprisen er reel og ikke blot et markedsføringsredskab, der får nedsættelsen til at virke attraktiv.

[...]

Prisnedsættelsen skal derfor angives med den angivne »tidligere« pris som reference, dvs. at enhver angivet procentuel nedsættelse skal baseres på den »tidligere« pris, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 6a [...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 10 Aldi udarbejder hver uge tilbudsaviser med tilbud fra de forskellige datterselskaber i Aldi Süd (herefter »Aldi-koncernen«) på internettet.
- 11 Tilbudsavisen for ugen fra den 17. til den 22. oktober 2022 tilbød bl.a. »supertilbud« på »friske varer til nedsatte priser«, herunder »Fairtrade økologiske bananer, løsvægt« og »Rainforest Alliance-ananas«. Prisen for hver af de to varer var nævnt ved siden af et billede heraf i form af et hvidt rektangel med to forskellige prisangivelser, nemlig i midten en prisangivelse med store typer (1,29 EUR for bananer og 1,49 EUR for ananas) og i nederste højre hjørne en prisangivelse med mindre typer og gennemstreget. Hvad angår bananerne angav et rektangel i et tyske flags farver, som delvist overlappede feltet med prisangivelsen, en procentvis nedsættelse heraf. Et tilsvarende overlappende rektangel blev anvendt i tilbuddet på ananas med benævnelsen »Chokpris« (»Preis-Highlight«). Under hvert af de to hvide rektangler fremgik følgende tekst: »Seneste salgspris. Laveste pris i de sidste 30 dage« efterfulgt af angivelsen af en lavere pris (1,29 EUR for bananer og 1,39 EUR for ananas).

- 12 Prisangivelserne for henholdsvis bananer og ananas var præsenteret således:

(bananer)

(ananas)

- 13 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den pris, som blev vist i Aldi-koncernens butikker for nævnte bananer, siden midten af september 2022 uafbrudt havde været 1,69 EUR pr. kilo med undtagelse af ugen fra den 19. til den 24. september, hvor bananerne blev solgt til en nedsat pris på 1,29 EUR pr. kilo. Hvad angår ananas udgjorde deres enhedspris mellem 1,39 EUR og 1,79 EUR i de fem uger forud for tilbuddet i den i hovedsagen omhandlede tilbudsavis. Prisen umiddelbart forud for dette tilbud var 1,69 EUR.
- 14 Efter forbrugerorganisationens opfattelse skadede denne reklame forbrugernes interesser og var illoyal, og denne organisation har anlagt sag ved Landgericht Düsseldorf (den regionale ret i første instans i Düsseldorf, Tyskland), som er den forelæggende ret, med påstand om, at Aldi pålægges at ophøre med selv eller gennem tredjemand i forhold til forbrugerne at reklamere for salg af fødevarer med angivelse af prisnedsættelser i form af en procentsats, når denne nedsættelse ikke tager udgangspunkt i den laveste pris, som butikkerne i Aldi-koncernen har anvendt i 30 dage før anvendelsen af en sådan nedsættelse. Forbrugerorganisationen har ligeledes nedlagt påstand om, at Aldi pålægges ikke selv eller gennem tredjemand at reklamere for en prisnedsættelse på en fødevarer som »chokpris« med angivelse af en pris, der var højere end den pris, som butikkerne i Aldi-koncernen havde anvendt i 30 dage forud herfor.
- 15 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at afgørelsen af den tvist, som verserer for den, afhænger af fortolkningen af artikel 6a, stk. 1 og 2, i direktiv 98/6, og har anført, at den ikke er enig i forbrugerorganisationens synspunkt om, at udgangspunktet for fastsættelsen af den prisnedsættelse, som forbrugeren tilbydes, skal være den »tidligere pris« som omhandlet i denne artikel 6a, stk. 2. Den forelæggende ret har anført, at en sådan fortolkning, selv om den fremgår af 2021-retningslinjerne, ikke kan udledes af dette direktiv, som i det væsentlige blot fastlægger de oplysninger, som skal gives til forbrugerne, og hvornår dette skal ske, uden at det imidlertid præciseres, hvorledes disse oplysninger skal gives.
- 16 Den forelæggende ret har anført, at for så vidt som direktiv 98/6 ikke regulerer de specifikke aspekter ved meddelelsen af oplysninger med undtagelse af anvendelsesområdet for nævnte artikel 6a, skal det snarere vurderes, om de pågældende oplysninger er givet til forbrugerne i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i direktiv 2005/29. Den forelæggende ret har imidlertid anerkendt, at angivelsen af en procentsats for prisnedsættelse, der ikke henviser til den »tidligere pris« som omhandlet i artikel 6a, stk. 2, i direktiv 98/6, i visse tilfælde er illoyal og dermed i strid med direktiv 2005/29. Det kan mutatis mutandis forholde sig på samme måde med hensyn til reklamebeskeder, der fremmer en prisnedsættelses angiveligt meget fordelagtige karakter.

- 17 På denne baggrund har Landgericht Düsseldorf (den regionale ret i første instans i Düsseldorf) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 6a, stk. 1 og 2, i direktiv [98/6] fortolkes således, at en procentsats, der nævnes i en meddelelse om prisnedsættelse, udelukkende må tage udgangspunkt i den tidligere pris som omhandlet i artikel 6a, stk. 2, i direktiv [98/6]?
 - 2) Skal artikel 6a, stk. 1 og 2, i direktiv [98/6] fortolkes således, at fremhævelser i en reklame, som har til formål at understrege et tilbuds lave pris (såsom f.eks. betegnelse af prisen som [»chokpris«]), når de anvendes i en meddelelse om prisnedsættelse, skal tage udgangspunkt i den tidligere pris som omhandlet i artikel 6a, stk. 2, i direktiv [98/6]?«

Om de præjudicielle spørgsmål

- 18 Med de to spørgsmål, som skal undersøges samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 6a, stk. 1 og 2, i direktiv 98/6 skal fortolkes således, at denne bestemmelse kræver, at den nedsættelse af prisen på en vare, som en erhvervsdrivende meddeler i form af enten en procentsats eller en reklameangivelse med henblik på at fremhæve den fordelagtige karakter af den annoncerede pris, skal fastlægges med udgangspunkt i den »tidligere pris« som omhandlet i denne artikels stk. 2.
- 19 Det følger af artikel 6a, stk. 1, i direktiv 98/6, at »[e]nhver meddelelse om prisnedsættelse skal angive den pris, som den erhvervsdrivende tidligere har anvendt i en bestemt periode forud for prisnedsættelsen«. I denne artikels stk. 2 defineres begrebet »tidligere pris« som »den laveste pris, som den erhvervsdrivende har anvendt i løbet af en periode, der ikke er kortere end 30 dage, før prisnedsættelsen«.
- 20 For det første gør ordlyden af artikel 6a, stk. 1, i direktiv 98/6 det ganske vist ikke i sig selv muligt at afgøre, om den prisnedsættelse, der fremgår af en reklame, skal beregnes med udgangspunkt i den »tidligere pris« som fastlagt i denne artikels stk. 2. Det forholder sig ikke desto mindre således, at ordet »nedsættelse« i almindelig sprogbrug henviser til en reduktion af den tidligere anvendte pris.
- 21 For det andet skal en EU-retlig bestemmelse med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde fortolkes ikke alene under hensyntagen til denne bestemmelses ordlyd, men ligeledes bl.a. til bestemmelsens formål og de mål, der forfølges med den lovgivning, som den udgør en del af (jf. i denne retning dom af 22.6.2021, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (En udsendelsesafgørelses virkninger), C-719/19, EU:C:2021:506, præmis 70).
- 22 Hvad angår de med direktiv 98/6 forfulgte formål tilsigter dette direktiv i henhold til dette direktivs artikel 1, sammenholdt med sjette betragtning hertil, at forbedre forbrugeroplysningen og lette en sammenligning af salgsprisen for varer, som udbydes af forhandlere til forbrugere, således at forbrugerne kan foretage et informeret valg. I første betragtning til nævnte direktiv fremhæves vigtigheden af et gennemskueligt marked og korrekte oplysninger for forbrugerbeskyttelsen. Det præciseres i 12. betragtning til direktiv 98/6, at dette direktiv har til formål at sikre en ensartet og gennemskuelig information til gavn for samtlige forbrugere i det indre marked. Det fremgår desuden af dette direktivs artikel 4, stk. 1, sammenholdt med anden betragtning hertil, at salgsprisen på de varer, der tilbydes forbrugerne, skal angives på en sådan

måde, at den ikke kan misforstås, er umiddelbart synlig og let læselig, således at den nævnte information er præcis, gennemskuelig og utvetydig (jf. i denne retning dom af 29.6.2023, Verband Sozialer Wettbewerb (Returemballage), C-543/21, EU:C:2023:527, præmis 25).

- 23 Desuden henviser første betragtning til direktiv 2019/2161, hvorved artikel 6a blev indsat i direktiv 98/6, udtrykkeligt til artikel 38 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Sidstnævnte bestemmelse tilsigter i lighed med artikel 169 TEUF at sikre et højere forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionens politikker (jf. i denne retning dom af 23.3.2021, Airhelp, C-28/20, EU:C:2021:226, præmis 49). Samme formål er anført i anden betragtning til direktiv 98/6.
- 24 Såfremt artikel 6a, stk. 1, i direktiv 98/6 fortolkes således, at det er tilstrækkeligt, at en reklame for prisnedsættelse nævner den »tidligere pris« som omhandlet i denne artikels stk. 2, uden at denne pris er det faktiske beregningsgrundlag for en sådan nedsættelse, er der, således som den ungarske, den nederlandske, og den norske regering har anført i deres skriftlige bemærkninger, risiko for en negativ påvirkning af disse formål, og navnlig formålet om at forbedre forbrugeroplysningen, som kræver, at oplysningerne om priserne og om metoderne til beregning af den meddelte nedsættelse er utvetydige.
- 25 Hvad desuden angår de specifikke formål, der forfølges med artikel 6a i direktiv 98/6, tilsigter denne bestemmelse, som det anføres i 2021-retningslinjerne, og som den tjekkiske og den polske regering samt Kommissionen har anført i deres skriftlige bemærkninger, at hindre de erhvervsdrivende i at vildlede forbrugeren ved at hæve den anvendte pris, inden vedkommende meddeler en prisnedsættelse, hvorved den pågældende angiver falske prisnedsættelser.
- 26 Såfremt artikel 6a, stk. 1, i direktiv 98/6 fortolkes således, at det i en reklame for prisnedsættelse er tilstrækkeligt alene som information at omtale den »tidligere pris« som omhandlet i denne artikels stk. 2, uden at en sådan nedsættelse faktisk fastlægges med udgangspunkt i denne pris, tillades de erhvervsdrivende dermed i strid med dette specifikke formål at vildlede forbrugerne med reklamer for prisnedsættelser, som ikke er reelle, hvilket udgør en tilsidesættelse af selve formålet med denne artikel 6a.
- 27 Det følger heraf, at artikel 6a, stk. 1 og 2, i direktiv 98/6 for at nå de specifikke formål, der generelt forfølges med dette direktiv, skal fortolkes således, at i en reklame for nedsættelse af prisen på en vare skal denne nedsættelse fastlægges under henvisning til denne vares »tidligere pris« som omhandlet i denne artikels stk. 2. Det følger heraf, at hvis en salgspris for en vare i en reklame præsenteres som en nedsat pris, kan den således reelt ikke være den samme som denne »tidligere pris« endsige være højere end denne.
- 28 For det tredje er det, eftersom artikel 6a i direktiv 98/6 specifikt regulerer aspekterne i forbindelse med angivelsen af den tidligere pris i en reklame for prisnedsættelse og fastlæggelsen af denne pris, i lyset af denne bestemmelse, som fortolket i nærværende doms præmis 24 og 27 – og ikke i lyset af bestemmelserne i direktiv 2005/29, således som det fremgår af sidstnævnte direktivs artikel 3, stk. 1 og 4 – at der skal foretages en vurdering af handelspraksis i forholdet mellem de erhvervsdrivende og forbrugerne, som består i at vise en prisnedsættelse på den pågældende vare, der ikke er fastlagt med udgangspunkt i den »tidligere pris« som omhandlet i artikel 6a, stk. 2, i direktiv 98/6 (jf. i denne retning dom af 7.7.2016, Citroën Commerce, C-476/14, EU:C:2016:527, præmis 42-45).

- 29 Henset til ovenstående betragtning skal de to forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 6a, stk. 1 og 2, i direktiv 98/6 skal fortolkes således, at denne bestemmelse kræver, at den nedsættelse af prisen på en vare, som en erhvervsdrivende meddeler i form af enten en procentsats eller en reklameangivelse med henblik på at fremhæve den fordelagtige karakter af den annoncerede pris, skal fastlægges med udgangspunkt i den »tidligere pris« som omhandlet i denne artikels stk. 2

Sagsomkostninger

- 30 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Ottende Afdeling) for ret:

Artikel 6a, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF af 16. februar 1998 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med angivelse af priser på forbrugsvarer, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019,

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse kræver, at den nedsættelse af prisen på en vare, som en erhvervsdrivende meddeler i form af enten en procentsats eller en reklameangivelse med henblik på at fremhæve den fordelagtige karakter af den annoncerede pris, skal fastlægges med udgangspunkt i den »tidligere pris« som omhandlet i denne artikels stk. 2

Underskrifter